

кер. А.Ю. Ковальчук // Наукові розробки молоді на сучасному етапі : тези доповідей XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів (18-19 квітня 2019 р., Київ). Київ : КНУТД, 2019. - Т. 3 : Економіка інноваційної діяльності підприємств. С. 293-294.

Ліліцький Вадим Леонідович
*здобувач вищої освіти 2 курсу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

**Захарченко Олександр
Валерійович**
*викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

МІГРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ В ВОЄННИЙ ЧАС

Міграція населення - це соціально-економічний процес, що грає важливу роль у розвитку майже всіх країн протягом багатьох століть. Оцінюючи важливість міграційних процесів, можна сказати, що міграція створила людство і сприяла різноманіттю народів, що мешкають на різних територіях земної кулі (приклад тому служить Велике переселення народів), яке ми можемо спостерігати й зараз.

З давніх-давен міграція є формою способом пристосування людини до мінливих умов її існування та життєдіяльності. Міграційні процеси з ХХ століття набули глобального характеру, не залишивши поза увагою жодну сферу функціонування держави та суспільства, внаслідок цього минуле століття отримало назву «ера міграції» у провідних дослідників у галузях економіки, політики та соціології [1,2].

Протягом багатьох років вчені намагалися дійти консенсусу у визначенні поняття «міграція населення», але досі не можна знайти однозначну відповідь на запитання: «Що таке міграція населення?».

У зв'язку із активною збройною агресією росії проти України більшість жителів центральних, східних та південних частин нашої країни покинули свої домівки і, відповідно, місце роботи. Відтак в умовах воєнного стану міграція населення зросла у декілька разів і значно вплинула на ринок праці. Так, протягом першого місяця повномасштабної війни з України виїхали 3,6 млн людей. Ще близько 6,5 млн, за оцінками Міжнародної організації з міграції,

покинули місце свого постійного проживання і переїхали в межах країни. Кожного дня кордон перетинали до 150 тис. людей [1].

За даними Державної прикордонної служби, станом на 20 березня на кордонах із країнами ЄС суттєво зменшилася кількість черг на виїзд із України. Проте не лише дістатися до кордону, а й виїхати зі свого міста у бік безпечніших областей для мешканок багатьох міст України залишається складним завданням [2].

За оцінками МОМ, найбільша частка людей переїхала до західного макрорегіону – більше 2,5 млн осіб. Дані, які публікують державні адміністрації в західних областях, втім, не збігаються з цими оцінками. Таку різницю можна пояснити тим, що тільки частина людей обирає повідомити про своє прибуття місцевим органам влади: найімовірніше, реєстрація відбувається у випадках, коли прибулі звертаються по допомогу з поселенням або по гуманітарну допомогу.

Через звуження поля прикладання праці й у зв'язку зі зміною місця проживання погіршилася ситуація у сфері зайнятості та доходів населення, що працює. Дослідження соціологічної групи «Рейтинг» демонструє, що станом на 6 квітня поточного року серед українців, які мали роботу до війни, лише 29% працювали у звичному режимі, 26% працювали віддалено чи частково, 3% працювали на новій роботі, 41% не працювали взагалі [3].

Вимушена міграція населення передбачає комплекс територіальних переміщень, які здійснюють мігрант проти його волі, внаслідок дії різних причин. Наприклад, це можуть бути політичні переслідування чи переслідування, загрози політичного, економічного чи національного характеру, а також пересування, викликані надзвичайними ситуаціями. Даний вид міграції населення включає себе такі категорії мігрантів, як вимушені переселенці, біженці, депортовані особи, і навіть осіб, переселених у примусовому порядку [2].

Ще одна класифікаційна ознака, яка застосовується до міграції населення – законність. За цією ознакою розрізняють легальну та нелегальну міграцію населення.

Легальна міграція – будь-які переміщення, що здійснюються суб'єктом міграції з дотриманням законодавства всіх держав, територією яких вони здійснюються.

Нелегальна міграція – переміщення через межі територіальних утворень, які здійснюються з порушенням чинного законодавства. Найчастіше ставиться до міжнародної міграції населення. Однак може мати місце і всередині країн, якщо на їхній території існує заборона на несанкціоновані владою міжпоселені пересування.

Міграційні процеси різняться між собою ще й за способом організації. За цією ознакою виділяють організовану та самостійну міграцію населення. Мігрант може організувати всі свої територіальні пересування самостійно, без звернення до державних чи приватних організацій, і в цьому випадку матиме

місце самостійна або самоорганізована міграція[3].

При дослідженні міграційних процесів важливо враховувати те що, що мігрантам властиво переміщатися з однієї категорії до іншої. Так індивіди, які прибули за туристичною чи трудовою візою, нерідко стають постійними мешканцями нової країни.

Отже, можна стверджувати, що практично всі види міграції немає яскраво виражених кордонів, і є постійними.

Література

1. Ukraine – IDP figures: General Population Survey (9 – 16 March 2022): офіційний сайт Displacement Tracking Matrix. URL: <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-idp-figures-general-populationsurvey-9-16-march-2022>.
2. Перетинання державного кордону в умовах правового режиму воєнного стану: офіційний сайт Державної прикордонної служби України URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/Peretinannya-derzhavnogo-kordonu-v-umovah-pravovogo-rezhimu-vonnogo-stanu/>.
3. Шосте загальнонаціональне опитування: адаптація українців до умов війни / Соціологічна група «Рейтинг» https://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/rg_ua_1000_ua_032022_v_press.pdf.

Інна МЕЛЬНИЧЕНКО

ад'юнкт кафедри кримінального права та кримінології Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ДИСКРИМІНАЦІЯ ЗА ОЗНАКОЮ СТАТІ ЯК ПЕРЕДУМОВА ВЧИНЕННЯ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА, ПОВ'ЯЗАНОГО ЗІ ЗБРОЙНИМ КОНФЛІКТОМ В УКРАЇНІ

Подолання дискримінації за ознакою статі регулюються низкою міжнародних документів. Одним з ключових міжнародних договорів з цього питання є Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.), яка чітко зазначає, що дискримінація жінок порушує принцип рівноправності та поваги людської гідності. Підкреслюється, що ліквідація агресії, іноземної окупації і панування, втручання у внутрішні справи держав є необхідною умовою для повного здійснення прав чоловіків та жінок. Утвердження принципів справедливості, рівності та взаємної вигоди у відносинах між країнами, повага національного суверенітету та територіальної цілісності сприятимуть соціальному прогресу